

PROGRAMUL MIȘCĂRII SOCIAL-POLITICE «RAVNOPRAVIE»

Introducere

Moldova trece printr-un moment dramatic al istoriei sale. Sfera economică, socială, culturală, a relațiilor interetnice se află în declin și în regres. Altădată republică înfloritoare, acum Moldova, după nivelul de trai, rămîne mult în urma nu numai a statelor occidentale, dar și a celor vecine – Rusia, Belarus, Ucraina, România.

În urma așa-numitelor „transformări democratice”, Moldova a pierdut peste jumătate de milion de locuri de muncă. Pînă la 60% din populația aptă de muncă a țării este cuprinsă de șomaj evident sau ascuns. De aceea peste 600 mii de concetățeni ai noștri au fost nevoiți să plece peste hotare în căutarea unui loc de muncă și a unui destin mai bun.

Trebuie să recunoaștem un adevăr evident: **principala cauză a profunde crize prin care trece în prezent Moldova este ruptura cu Rusia**, care a condus la distrugerea complexului economie unic existent. Drept consecință, Moldova a pierdut o mare parte din bogățiile create prin munca comună a tuturor popoarelor Uniunii Sovietice, piețe de desfacere de perspectivă pentru produsele sale, legături de cooperare cu întreprinderile rusești, circa 450 mii de locuri de muncă.

Mișcarea Social-Politică «Ravnopravie» este convins că există o singură ieșire din impasul istoric în care s-a pomenit Moldova. Ea constă în **renașterea Moldovei ca stat înfloritor în cadrul uniunii cu Rusia**, în restabilirea unității moldo-ruse tradiționale. Numai în cadrul unei astfel de uniuni Moldova poate să se dezvolte armonios, iar cetățenii ei pot avea un nivel de trai decent.

M.S.P. „RAVNOPRAVIE” – o organizație cu o poziție socială și politică activă

Poziția socială și politică activă a Mișcării «Ravnopravie» își găsește expresia în faptul că partidul se află mereu în vîltoarea evenimentelor care transformă societatea, propune prefaceri de alternativă care ar ameliora viața concetățenilor și luptă pentru realizarea lor.

Mișcarea «Ravnopravie» se declară adversar al forțelor și mișcărilor a căror politică are la bază intoleranța etnică, națională, rasială, confesională și de orice altă natură, agresivitatea și militarismul.

Fiind conștientă de apropierea scopurilor și sarcinilor sale de cele ale altor partide și mișcări, Mișcarea «Ravnopravie» admite crearea de uniuni, coaliții și asociații politice cu astfel de partide și mișcări, cu excepția celor de orientare naționalistă. «Ravnopravie» consideră inacceptabile pretențiile oricărui partid la exclusivism.

Mișcarea «Ravnopravie» se situează pe poziții internaționaliste. Internaționalismul lui își găsește expresia în solidaritatea ortodoxă, panslavă, paneuropeană, mondială.

Activitatea Mișcării «Ravnopravie» se bazează pe politica publică, pe principiul centralismului democratic, pe o largă democrație pe tovărășie, pe comunitatea intereselor politice, pe autoritatea morală a membrilor și a activului Mișcării.

Scopul M.S.P. «Ravnopravie»

Activitatea Mișcării «Ravnopravie» este orientată spre formarea și exprimarea voinței politice a cetățenilor, participarea la alegeri și la formarea autorităților publice centrale și locale, influențarea politicii de stat prin activitatea reprezentanților săi în cadrul acestor autorități și realizarea sarcinilor de program ale mișcării: edificarea unui stat democratic de drept social orientat și crearea unei societăți civile consolidate și echitabile.

Sarcinile strategice ale Mișcării

Mișcarea «Ravnopravie» optează pentru concentrarea eforturilor tuturor forțelor sănătoase ale societății asupra edificării statului independent și suveran Moldova în uniune cu Rusia, stat care ar garanta drepturi și libertăți fiecărei persoane. Sistemul de stat existent trebuie reformat radical astfel ca statul să asigure satisfacerea necesităților și cerințelor populației.

Mișcarea «Ravnopravie» apară interesele populației rusofone a Moldovei, ale tuturor cetățenilor ei care tind spre o societate liberă și prosperă și nu tolerează nici o manifestare a naționalismului.

Mișcarea «Ravnopravie» consideră că în Moldova trebuie să fie asigurată **prioritatea drepturilor și intereselor omului** și nicidecum prioritatea statului sau a pieței. Relațiile de piață trebuie să existe în economie, dar sînt inacceptabile în sfera socială și spirituală. Învățămîntul, ocrotirea sănătății, cultura, spiritualitatea, creația, grija față de oameni în vîrstă și invalizi, protecția copiilor și tineretului sînt sfere ale vieții sociale a căror valoare nu se măsoară în bani.

În Moldova pînă în prezent nu există o lege privind bazele politicii interne și politicii externe, care ar determina dezvoltarea statului pentru o perioadă îndelungată. Lipsa de orientări clare ne face să batem pasul pe loc, conduce la stagnare și regres.

În această ordine de idei, Mișcarea «Ravnopravie» se oferă să elaboreze, împreună cu toate forțele politice interesante ale țării, **Bazele dezvoltării strategice a Moldovei** pe o perioadă de 10–15 ani, care să stabilească sarcini clare în sfera economică, politică, socială, culturală, internațională, în alte sfere ale vieții sociale. După dezbateri în Parlament, Bazele dezvoltării strategice a Moldovei urmează a fi supuse referendumului. Mișcarea «Ravnopravie» consideră că într-un strat democratic principală pîrghie a puterii trebuie să o dețină poporul. Numai poporul are dreptul să decidă care va fi cursul politic al statului.

Bazele dezvoltării strategice a Moldovei aprobate prin referendum vor deveni actul principal de care se vor conduce toate instituțiile publice ale țării.

Principiile de bază și mijloacele de realizare a obiectivelor propuse

În realizarea obiectivelor propuse Mișcarea Social-Politică «Ravnopravie» se va conduce strict de următoarele principii de bază.

Politica economică

Politica economică a statului trebuie să fie orientată spre satisfacerea maximă a necesităților cetățenilor săi pe baza dezvoltării potențialului economic al țării. Mișcarea «Ravnopravie» se pronunță pentru o economie de piață modernă și social orientată, în care ramurile scientintensive și tehnologiile avansate să fie prioritare, considerînd creșterea nivelului de consum personal și a cererii solvabile a poporului drept principala forță motrice a economiei. În Moldova ar fi oportună coexistența corporațiilor mari și a unei pături largi de mici proprietari în îmbinare cu reglementarea de stat chibzuită.

Statul are menirea să creeze condițiile necesare muncii productive a cetățenilor săi, asigurînd economia cu materii prime, utilaje, energie, oferind posibilitatea obținerii calificării necesare.

Mișcarea își propune următoarele sarcini în domeniul economiei:

- protecționismul de stat al producătorilor și oamenilor de afaceri autohtoni;
- susținerea tuturor tipurilor de proprietate, asigurarea condițiilor egale în activitatea economică;
- susținerea ramurilor scientintensive ale economiei naționale și a tehnologiilor avansate;
- crearea unui sistem fiscal simplu, clar și echitabil, neîmpovăraător pentru cetățeni și unități economice, reducerea numărului instanțelor de control și contracararea abuzului din partea lor;
- sporirea responsabilității economice, eficientizarea muncii, dezvoltarea concurenței loiale.

Susținînd **economia cu mai multe sectoare** și concurența liberă, Mișcarea totodată se pronunță categoric **împotriva privatizării ramurilor strategice ale economiei:** resurselor de materii prime, energeticii, transportului aerian și feroviar, telecomunicațiilor.

Economia țării trebuie să aibă la bază două principii: **centralismul strategic și autonomia economică a regiunilor.** Implementarea primului principiu presupune planificarea de stat și gestionarea de stat a ramurilor strategice ale economiei, care asigură independența și securitatea țării. Respectarea celui de al doilea principiu asigură pieței regionale rolul principal în satisfacerea necesităților vitale ale cetățenilor.

În domeniul activității economice externe, Mișcarea «Ravnopravie» își va concentra eforturile asupra integrării economice cu Rusia și cu alte state C.S.I. și asupra creării unui model de economie independentă, bazată pe forțele interne.

Crearea unui spațiu economic și politic unic cu Rusia și celelalte state C.S.I. va permite întreprinderilor moldovenești să beneficieze de regimul prețurilor interne, inclusiv la carburanți, și de facilități vamale. Aceasta va impulsiona dezvoltarea economică, renașterea industriei, agriculturii, transporturilor, **va spori competitivitatea exportului moldovenesc**, ceea ce va permite reducerea tarifelor la serviciile comunale. Cooperarea de producție în cadrul spațiului economic unic al statelor C.S.I. va face posibilă crearea de noi locuri de muncă, dispariția șomajului, majorarea salariilor, pensiilor, burselor, a altor prestații sociale.

Problema agrară

Susținînd dezvoltarea continuă a relațiilor de piață la sate, Mișcarea «Ravnopravie» consideră necesar:

- de a aplica politica de protecționism de stat față de produsele agricole care se produc sau pot fi produse în Moldova în cantități suficiente;

- de a soluționa la nivel de stat problema extinderii piețelor externe de desfacere a produselor agricole autohtone (mai ales în cadrul Spațiului Economic Euroasiatic și al Spațiului Economic Unic al Ucrainei, Rusiei, Belarusei, Kazahstanului);
- de a obliga băncile Moldovei să acorde producătorilor agricoli credite cu rata anuală de 5–7%;
- de a perfecționa cadrul legal al asigurării producătorilor agricoli;
- de a lichida disparitatea nefondată a prețurilor la produsele agricole și la cele industriale;
- de a asigura, pe bază de leasing, întreprinderile agricole cu tehnică, utilaje și tehnologii moderne;
- de a îmbina elementele economiei de piață cu elementele planificării de stat a producției agricole;
- de a intensifica controlul din partea statului asupra folosinței pământului, protecției mediului, restabilirii fertilității solului.

Politica socială

Poporul și pământul sînt principalele bogății ale Moldovei. Activitatea ce are drept consecințe scăderea nivelului de trai al poporului și degradarea mediului trebuie declarată antinațională.

Ridicarea bunăstării poporului și asigurarea securității demografice a țării trebuie să devină obiectivele prioritare ale activității statului. De datorita statului este crearea unui sistem sigur de protecție socială a păturilor vulnerabile ale populației. În cazul în care cetățeanului nu i se asigură o locuință și mijloace de subzistență, în lipsa unui sistem social de garanții (incluzînd dreptul la asistență medicală gratuită și la studii gratuite), drepturile și libertățile consfințite prin lege rămîn doar declarații goale. De aceea vom milita pentru revenirea la asistența medicală gratuită și studii gratuite.

M.S.P. «Ravnopravie» se pronunță pentru elaborarea și adoptarea **Concepției de stat a securității sociale a poporului multinațional al Moldovei**, orientate spre ameliorarea substanțială a calității vieții concetățenilor noștri.

Politica privind tineretul

Politica privind tineretul trebuie să se bazeze pe cunoaștere problemelor contemporane, pe continuitatea tradițiilor generațiilor precedente și să țină cont, în mod obligatoriu, de interesele și necesitățile tinerei generații. Tineretul trebuie să devină o preocupare aparte a statului. El trebuie atras în viața socială și politică activă. Este necesar de a i se crea condiții pentru participare la elaborarea politicii, pentru depășirea problemelor existente în mediul tineretului (delincvența, narcomania, degradarea morală). Protecția mamei, a copilului și a familiei se impune ca parte componentă obligatorie a politicii privind tineretul. Iar aceasta presupune soluționarea problemei asigurării cu locuință a familiei tinere prin acordarea de credite avantajoase de ipotecă și prin subvenționarea de stat a construcției de locuințe. Mișcarea noastră este convinsă că toate cheltuielile pentru educația și instruirea generației în creștere vor fi recuperate însutit.

Grija față de veterani

M.S.P. «Ravnopravie» apară consecvent dreptul binemeritat la o viață decentă și la stimă generată a celor care timp de decenii au creat patrimoniul național al țării, cu arma în mână au apărat libertatea și independența Patriei noastre. De datoria statului este crearea confortului material și moral pentru veteranii Marelui Război pentru Apărarea Patriei, pentru veteranii muncii și ai forțelor armate, pentru invalizi. Pensiile acestora nu pot fi sub nivelul subzistenței, iar pe viitor mai mici decât costul coșului minim de consum.

Protecția mediului

Mișcarea «Ravnopravie» se pronunță pentru înăsprirea, prin lege, a răspunderii pentru infrațiunile ecologice, majorarea substanțială a amenzilor pentru prejudicierea florei, faunei și bogățiilor naturale ale Moldovei.

Politica umanitară (*politica în domeniul spiritualității și culturii*)

M.S.P. «Ravnopravie» condamnă hotărît dominarea în viața spirituală a cultului cruzimii, individualismului și a altor vicii numite în Sfînta Scriptură păcate de moarte.

Ne angajăm să fim **apărători fideli ai patrimoniului spiritual al Moldovei** – cultura tuturor popoarelor conlocuitoare și ai dreptului fiecărui popor la identitate. Numai religiile tradiționale și, în primul rînd, ortodoxia sînt garantul păstrării și dezvoltării spiritualității și culturii etniilor Moldovei, al renașterii morale a societății.

De protecția statului împotriva oricăror tentative de subminare, de denaturare sau de ridiculare trebuie să beneficieze următoarele valori spirituale:

- credința moștenită de la bunici;
- dragostea față de plaiul natal și patriotismul;
- respectul față de părinți și față de tradiții;
- stima față de alte popoare;
- onoarea și demnitatea.

Într-un stat nu poate exista o viață normală fără consolidarea cetățenilor. Este necesară depășire dezbinării societății după criteriul național și lingvistic. Național-șovinismul și rusofobia militantă trezesc tot mai puțină înțelegere la locuitorii Moldovei. Extremismului străin popoarelor noastre putem opune unitatea moldovenilor și populației rusofone avînd o istorie comună, aceeași conștiință și interese comune – de a trăi într-un stat stabil și prosper.

Educația și cultura trebuie să se debaraseze de mituri ideologice care dezbină populația Moldovei. Politica umanitară trebuie să fie orientată spre cultivarea toleranței și a prieteniei între popoarele conlocuitoare.

M.S.P. «Ravnopravie» se pronunță hotărît pentru armonizarea relațiilor interetnice.

Istoria Moldovei a determinat bilingvismul populației ei. În actualele sale hotare, statul moldovenesc s-a constituit ca o unitate multiseclară a popoarelor moldovenesc, ucrainean, rus, găgăuz, bulgar etc. În prezent în Moldova exista două grupuri lingvistice echivalente: moldofon și rusofon. Conducîndu-se de standardele general recunoscute, M.S.P. «Ravnopravie» optează pentru recunoașterea oficială a bilingvismului existent de facto și pentru **acordarea limbii ruse statutului de limbă de stat**, pe care îl are limba moldovenească. Statul este obligat să folosească limba pe care o vorbesc cetățenii lui!

Orînduirea de stat și sistemul politic al Moldovei

Experiența post-sovietică a Moldovei a demonstrat imposibilitatea dezvoltării societății și statului după formula mono-etnică, a unificării lingvistice și culturale. Manifestînd respect față de limba, cultura și credința tuturor popoarelor conlocuitoare din Moldova și bazîndu-se pe opinia publică, M.S.P. «Ravnopravie» va milita pentru **recunoașterea constituțională a etniilor ucraineană, rusă, găgăuză și bulgară ca segmente constitutive ale statului.**

M.S.P. «Ravnopravie» optează pentru o republică parlamentaro-prezidențială democratică, care ar asigura drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor săi.

Mișcarea se pronunță pentru delimitarea clară a împuternicirilor centrului de cele ale unităților administrativ-teritoriale, propune **lărgirea considerabilă a autonomiei regiunilor** în soluționarea problemelor economice, în promovarea politicii sociale, educaționale și lingvistice. Așa ceva este posibil numai în condițiile dezvoltării autonomiei locale, independenței ei financiare, descentralizării administrației publice, creșterii rolului comunităților în soluționarea problemelor de interes local. Mișcarea noastră își va concentra eforturile anume în aceste direcții.

În Moldova ar trebuie să existe un mecanism al responsabilității constructive a puterii pentru eficiența și moralitatea activității sale. Pentru implementarea acestui mecanism, este necesară adoptarea legii privind controlul societății civile asupra activității autorităților publice.

M.S.P. «Ravnopravie» susține dezvoltarea instituțiilor sistemului politic, autoadministrării locale, inițiativei obștești și ridicarea rolului lor în funcționarea societății civile.

Politica externă

M.S.P. «Ravnopravie» optează pentru relații de pace și prietenie între popoare și state.

Vom cere consecvent contracararea terorismului, militarismului, tentativelor de a promova o politică expansionistă în orice parte a globului. Ne pronunțăm categoric împotriva aderării Moldovei la uniuni și blocuri militaro-politice agresive.

Sîntem pentru dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate cu toate statele care au frontiere comune cu Moldova.

Scopul strategic al politicii externe a M.S.P. «Ravnopravie» este crearea spațiului economic, informațional și cultural unic pe baza uniunii Rusiei și Moldovei, la care ar putea adera și alte state.